

GABIJOS BALSAS

2019 m. vasaris Nr. 4

TURINYS

01 Įžanga

02 Šis tas apie kinų Naujuosius metus

03-04 Šv. Valentino diena – dvyliktokų istorijos

05-06 Mūsų nuomonės apie gimtąją kalbą

07 Estijos nepriklausomybės diena – interviu su p. Siim Krispin

08 Pasaulinė radijo diena – interviu su LRT atstove

09 Šimtadienis – siaubo filmo premjera

10 Fotoakcija „Vardan tos Lietuvos“

11 Buvusių abiturientų patirtys

12 Buvę mokiniai esamiems mokiniams – L. Kojalos paskaita

13 Simbolinė žiemos pabaiga – Užgavėnės

14 „Aš jau penktokas“ – ir mūsų mažieji auga

Mūsų Skaitytojau!

Greitai besisukantis laiko ratas tirpstančiu sniegu, pirmaisiais nedrašių snieguolių žiedais, švelnėjančiais vėjais vėl praneša apie naują metų ciklo dalį – pavasarį. Ne veltui jau vasario mėnesį nemažai tokių simbolinių datų, kaip Vieversio ar Pavasario šauktuvių dienos. O kovo pradžioje švenčiame ir apeiginę žiemos pabaigą – Užgavėnes.

Vasario mėnuo įspūdingas reikšmingomis šventėmis, tokiomis kaip Vasario 16-oji ar mūsų kaimynų estų Nepriklausomybės diena, Tarpautinė gimtosios kalbos diena. Apie savo valstybės šventę mums maloniai ir nuoširdžiai atsakė Estijos ambasados Lietuvoje darbuotojai, apie gimtosios kalbos reikšmę savo įžvalgomis dalijosi ir mūsų gimnazijos lietuvių kalbos mokytoja, ir mūsų mokiniai. Gražią valstybinių švenčių tąsą jausime ir kovo mėnesį. Gal ne tokios reikšmingos, bet daugelio širdžiai mielos šventės – Vasario 14-osios – proga savo gražiomis draugystės istorijomis dalijosi mūsų gimnazistai, kuriems dar kartą dėkojame už atvirumą ir pasitikėjimą.

Reikšmingas vasario mėnuo ir daliai mūsų gimnazistų – abiturientams. Jau mėnesio viduryje jie skaičiavo 100 dienų, likusių iki mokslo metų pabaigos. Galbūt jiems pravers mūsų buvusių abiturientų patirtys baigus mokyklą. Vieni buvusiujų, pvz., L. Kojala, vis dar patys užsuka į gimnaziją gyvai pabendrauti, pasidalinti su besimokančiais čia. Kiti jaunuoliai savo gyvenimo istorijomis pradeda dalintis šiame laikraščio numeryje. Juk sakoma, kad protingas mokosi iš svetimų klaidų...

Linkime Jums visiems kuo ilgesnių šviesėjančių vakarų, laiko įsižiūrėti į bundančios gamtos ženklus ir pabūti su pačiais savimi bėgančiame laiko rate.

Redakcijos vardu Jūratė Kalverš

Šis tas apie kinų Naujųjų metų tradicijas

Vasario 5 d. kai kuriose pasaulio šalyse, gyvenančiose pagal mėnulio kalendorių, dar tik buvo sutinkami Naujieji metai. Apie kinų Naujųjų metų tradicijas pakalbinome septintokę Miniją, kurios tėtis kilęs iš Kinijos.

Mes švęsdami kinų Naujuosius metus gaminame ir valgome koldūnus, žiūrime gyvai filmuojamus šventinius šou arba naujametinius filmus. Naujieji metai pagal kinų mėnulio kalendorių kiekvienais metais būna sausio pabaigoje arba vasario pradžioje, todėl švenčiame nebūtinai sausio 1-osios išvakarėse. Kinai sutikdami Naujuosius metus leidžia labai garsius fejerverkus tam, kad „išgąsdintų“ piktąsias dvasias, valgo savo gamintus koldūnus, ilgus makaronus, simbolizuojančius ilgus metus. Dar vienas įdomus dalykas – žmonės kas 12 metų sulaukia savo gimimo metų pagal zodiako ženklą. Tais metais gimę žmonės tuomet ant riešo arba kojos čiurnos užsiriša ar užsisega raudoną apyrankę. Tikima, kad tai sustiprina žmogaus sėkmę ir saugumą visus tuos metus.

Kinai švenčia visai kitokias šventes nei lietuviai, tarkim, Mėnulio šventę, o, pavyzdžiui, Kalėdų išvis nešvenčia. O mes šeimoje švenčiame ir lietuviškas, ir kinų šventes. Švęsdami lietuviškas šventes laikomės lietuviškų tradicijų, o kiniškas – kinų papročių. Švęsdami šeimos šventes, pavyzdžiui, gimtadienius, metines, laikomės ir tokių, ir tokių tradicijų.

Mes viską turime, nieko daugiau ir nereikia...

Vasario 14 diena. Gal ir ne viena rimčiausių švenčių, bet daugeliui tai dar viena proga prisiminti, parodyti dėmesį ar net išsiaiškinti savo jausmus. Gražiomis draugystės istorijomis sutiko pasidalinti dvi poros mūsų dvyliktokų, kuriems labai dėkojame ir iš visos širdies linkime sėkmės.

Dvyliktokai Pijus ir Viktorija nutarė, kad jiems paprasčiau bus pasakoti savo istoriją interviu principu.

Kaip jūs susipažinote?

Viktorija: Na, per mano sesę. Jie su Pijumi buvo pažįstami. Iš pradžių tik susirašinėjome, aš jį vis kviesdavau susitikti, supratau, kad jis geras draugas. Kai susirašinėdavome, vis tvirtindavome, kad neieškome antros pusės... O dabar kartu jau daugiau nei dveji metai.

Pijus: Tikrai taip, bet išėjo, kad suradome vienas kitą. Net nepastebėjome, kad vis susitinkant pas draugus ir šiaip pradėjo mus kai kas jungti.

Viktorija: Mūsų charakteriai labai panašūs. Mama man net sako, kad aš būdu panašesnė į Pijų nei į savo sesę. Mes lengvai suprantame vienas kitą. Būna, kad kiti mūsų nesupranta, o mes vienas iš kito pašmaikštavimų juokiamės.

Kaip manote, kas jus jungia?

Pijus: Mane traukia kai kurie Viktorijos keisti bruožai, pvz., kai ji pyksta, mane tai juokina, aš negaliu pykti...

Kaip leidžiate laiką kartu?

Viktorija: Susitinkame tik savaitgaliais, darbo dienomis nėra laiko. Susitinkame arba pas vieną, arba pas kitą namuose ir ramiai leidžiame laiką. Arba einame kur nors su draugais. Bandėme kartu eiti sportuoti, bet nelabai pavyko.

Pijus: Kadangi aš rimtai sportuoju, tai norėdavau Viktorijai padėti, bet jai pagalba nepatinka, ji tada užsidega... Tai tik dėl tokių visokių pagalbų ir apsipykstame, šiaip rimtai tai niekada nesame susipykę.

Gal galite papasakoti kokį nors įsimintiniausią savo draugystės įvykį?

Viktorija: Kad gal nėra tokio vieno išskirtinio... Tik kas vasarą jau turime gal ir tradiciją važiuoti kartu į Palangą. Buvome ten jau kokius keturis kartus.

Pijus: O mūsų kiekviena diena įsimintina... Visą laiką juokiamės.

Ar nebaisu, kad po mokyklos baigimo galite atitolti dėl skirtingų universitetų, gal net miestų?

Pijus: Abu liksime Lietuvoje, gal kaip tik daugiau laiko studijuodami turėsime vienas kitam. Man neatrodo, kad galėtume susipykti, toks jausmas, kad ilgai dar būsime kartu.

Viktorija: Jeigu viskas natūraliai tęsis toliau, tai ir tęsis, nieko čia neišgalvosi.

Galima sakyti, kad atradote sau tinkamą sielą?

Pijus: Na, net mūsų tėvai jau pripažįsta, kad mūsų draugystė rimta. Aš patinku jos tėvams, ji sutaria su mano tėvais, turime daug bendro.

Įvardinkite geriausią vienas kito savybę.

Pijus: Viktorija visuomet pasirūpina manimi, niekad nepamiršta. Net jei namų darbų nepadarau, ji atsiunčia man juos padariusi.

Viktorija: Pijaus geriausia savybė man – humoro jausmas. Gal ne visų šis jausmas vienas, o mūsų skonis sutampa, puikiai suprantame vienas kitą.

Ar galite išduoti, kokia būtų pati brangiausia, laukiamiausia dovana vienam iš kito? Jei, tarkim, būtų tokia Dovanų diena...

Pijus: Kai perkame dovanas vienas kitam per šventes, visada sakome, kad kitas nepirkėtų brangių dovanų. Svarbu, kad žmogus šalia. Iš tiesų, tai mes viską turime, nieko daugiau ir nereikia.

Viktorija: Aš irgi jokios kitos dovanos nesugalvoju.

Ar meilė padeda gyventi?

Viktorija: Aš manau, kad sunkiau su ja... Nebeįsivaizduoju, kaip galėčiau dabar gyventi be jo. Ir Pijus labai prierašus, dėl visokių dalykų labai išgyvena. Jeigu kas nors nutiktų negera tarp mūsų, abu labai išgyventume.

Ar šis jausmas keičia žmogų?

Pijus: Mes vienas kitą teigiamai pakeitėme. Aš tapau ramesnis, anksčiau būdavau labai nervingas.

Viktorija: Buvau labai uždara, dabar labiau pradėjau bendrauti. Susibendravau ir su Pijaus draugais.

Kas padeda, kad santykiai vis neatsibosta?

Abu: Kad būname ne tik dviese, bet ir su draugais.

Savo istorija dalijasi dvyliktokai Aurėja ir Kristijonas.

Mūsų draugystė prasidėjo labai netikėtai ir daug kas netikėjo, kad ilgai draugausime. Tačiau esame kartu jau daugiau nei trejus metus ir kartas nuo karto nostalgiskai vis prisimename mūsų pirmąjį pasimatymą. Jis nebuvo nei prabangiame restorane, nei kino teatre, o paprasčiausiai lauke. Mūsų nuomone, tai jį daro dar mielesnį ir ypatingesnį mums prisiminti. Nei vienas iš mūsų nemėgo ilgų pasivaikščiojimų, ypač šaltą rudenį, tačiau tąkart vaikščiojome gal tris, o gal ir daugiau valandų, nes nenorėjome išsiskirti. Iškart pajutome, kad širdžiai miela būti su žmogumi, todėl pradėjome draugauti.

Tokio amžiaus išlaikyti santykius ilgą laiką yra tikrai nelengva, atsiranda ir pykčių, ir ašarų, ir klaidų, tačiau tik taip galima išmokti, kad santykiai ne visada būna kaip iš pasakos, o dėl laimės kartais reikia ir padirbėti. Jei žmogus vertas pastangų, tada įmanoma pasiekti laimės viršūnę stengiantis dėl gražesnio gyvenimo drauge. Augame, stengiamės kartu būti geresni žmonės ir esame dėkingi, kad radome vienas kitą šioje mokykloje.

Per savo kalbą mes pažįstame pasaulį...

Vasario 21 dieną pažymime kaip Tarptautinę gimtosios kalbos dieną. Apie gimtosios kalbos reikšmę, jos perspektyvas ir kitus niuansus pakalbinome mūsų lietuvių kalbos mokytoją Liną Polikarpienę bei porą mokinių.

Kam žmogui reikalinga gimtoji kalba?

Be kalbos nėra žmogaus.

Be kalbos nėra tautos.

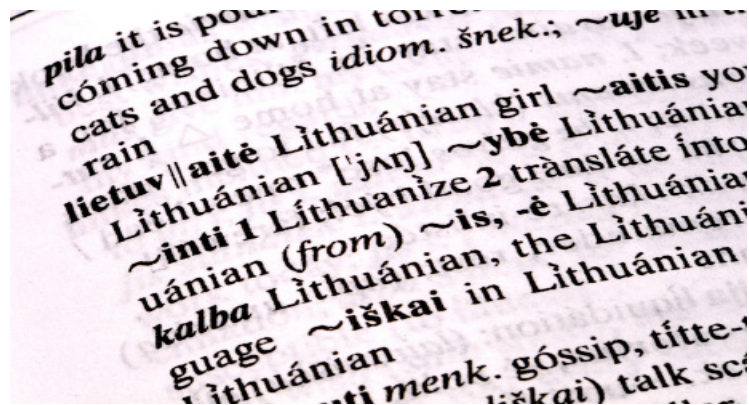
Be kalbos nėra minties.

J. Pikčilingis

Gimtoji kalba – tai motinos kalba. Per kalbą mes pažįstame pasaulį, gimtoji kalba auga ir bręsta kartu su mumis. Mūsų kalba yra archajiška, žodinga, lietuvių kalba sukurtos dainos, pasakos, patarlės, mįslės rodo labai aukštą tautos dvasinę kultūrą. Pasak K. D. Ušinskio, kalba, būdama išsamiausias ir teisingiausias viso dvasinio, daugiaamžio tautos gyvenimo metraštis, yra laikoma nuostabiausia tautos mokytoja. Lengvai išmokdama gimtąją kalbą, kiekviena nauja karta drauge perima minties ir jausmų vaisius, kuriuos paliko tūkstančiai ankstesniųjų kartų. Visa, ką tos nesuskaičiuojamos pirmtakų kartos matė, visa, ką patyrė, jautė ir galvojo, lengvai ir be vargo perteikiama vaikui, vos atvėrusiam akis į Dievo pasaulį, taigi, išmokęs gimtąją kalbą, jis jau žengia į gyvenimą su neaprepiamomis jėgomis.

Kaip manote, ar lietuvių kalbai reikalingi pokyčiai, pvz., supaprastinantys jos gramatikos sistemą?

Kalba yra gyvas procesas, ji nuolat kinta ir keičiasi natūraliai. Atsakydama į šį klausimą norėčiau pateikti konkretų pavyzdį, kuris, manau, leis dar kartą apmąstyti šį klausimą ir atrasti atsakymą. Latvių kalba – baltų kalbų grupei priklausanti indoeuropiečių šeimos kalba, kilusi, kaip ir lietuvių kalba, iš baltų prokalbės. Latvių kalba – pati moderniausia, tai yra labiausiai nutolusi nuo ide prokalbės, nes latviai ne kartą patys lengvino ir keitė savo kalbos gramatikos sistemą, kad užsieniečiams būtų lengviau ją išmokti. Taigi kalbos modernizavimas yra kalbos sistemos paprastinimas, jos skurdinimas. O koku keliu

mes norime eiti? Kokie mūsų prioritetai?

Kaip manote, ar lietuvių kalba gali ilgainiui išnykti?

Lietuvių kalba yra seniausia gyvoji indoeuropiečių kalba, kurios mokslinė vertė taip pat yra neįkainojama. Ji yra raktas pažinti visų indoeuropiečių kalbų raidą, bet organizacija UNESCO yra paskelbusi, jog iki 2100 metų pasaulyje išnyks daugiau nei pusė dabar vartojamų kalbų bei jų dialektų. Per dvi savaites miršta bent viena kalba. Specialistai tvirtina, kad nors lietuvių kalba dar neįtraukta į nykstančių sąrašus, jai yra iškilusi reali grėsmė. O išnykti ar neatpažįstamai nuskursti mūsų kalba gali ne dėl kitų kalbų įtakos, bet dėl nesustabdomo Lietuvos nukraujavimo – emigracijos. Dėl to labai svarbu žmones šviesti ir stiprinti jų sąmoningumą bei savivertę, kad pasaulyje lietuvis būtų ne niekas, ne tik darbo jėga, o kažkas – kas yra reikalingas ir sau, ir kitiems. Europa – ir ne tik ji – yra turtinga kultūrų ir tradicijų įvairove. Visi mes joje esame reikalingi ir įdomūs savo istorija, papročiais, kultūrinio gyvenimo spalvingumu. Lietuvybė mums turėtų būti idėja, buvimo forma, veidas, kuriuo žvelgiame į pasaulį ir per kurį patys esame matomi. Suvokdami pasaulį iš savo kalbos namų, matydami jį per lietuvišką sąmonę, ir patys esame matomi kaip lietuviai, kaip tauta, turinti savo veidą, savo kalbą, kultūrinę atmintį, tautinę savivoką bei tapatybę. Be jų mes pasauliui, o ir sau patiems – niekas. Kas neturi savasties ir tautinės savimonės, tas niekam neįdomus – nei sau, nei kitiems.

Kaip Jums atrodo, ar vaikams yra įdomu mokytis lietuvių kalbos? Ar sunku?

Vaikai į mokyklą ateina iš šeimos. Vaiko požiūrį ir nuostatas, vertybinį pagrindą formuoja šeima, taigi jei vaikas ateis suprasdamas gimtosios kalbos svarbą ir reikšmę, jaus vidinę motyvaciją ugdyti ir tobulinti gimtąją kalbą, jam nebus sunku. Taip pat yra svarbu, kad mes, mokytojai, sugebėtume parodyti gimtosios kalbos grožį ir svarbą, įskiepytume tas pamatines vertybes, be kurių negali gyvuoti žmonės ir tautos, kad mokiniai patikėtų tuo, ką mes sakome ir darome, matytų prasmę eiti tuo keliu, kuriuo juos vedame, mokydami gimtosios kalbos ir literatūros.

Kaip manote, ar lietuvių kalbą yra sunku išmokti užsieniečiui?

Jei žmogus yra gabus arba turi stiprią motyvaciją ir yra atkaklus, nebus sunku. Ne veltui yra sakoma, kad pirmas tris kalbas yra išmokti sunku, o kiekvieną kitą mokantis vis lengviau, nes kiekvienos kalbos pagrindas yra tam tikra sistema, kurią reikia perprasti ir ja remtis, ieškoti panašumų ar atitikmenų mokantis naujų kalbų. Labai smagu matyti jaunos žmones, užsieniečius, kurie, gyvendami Lietuvoje, puikiai išmoksta kalbėti lietuviškai.

Keletą klausimų uždavėme septintokei Urtei bei dešimtokui Adomui.

Kam žmogui reikalinga gimtoji kalba?

Urtė: Kartais pagalvoju: „Kam reikalinga gimtoji kalba? Juk būtų žymiai lengviau, jeigu pasaulyje būtų tik viena kalba“. Tačiau suvokiu, kad gimtoji kalba yra kiekvieno žmogaus dalelė, be kurios jis nebūtų savimi.

Adomas: Manau, gimtoji kalba tai lyg kodas ar atributas, kuris vaizduoja mūsų tikrąją tautybę, tai parodo, kas mes, iš kur mes, kuo mes iš tikrųjų išsiskiriame, kuo mes esame kitokie, bet kartu ir vienodi.

Ar Tau įdomu mokytis lietuvių kalbos? Ar sunku tai daryti?

Urtė: Lietuvių kalbos mokytis labai įdomu. Aš visada sužinau naujų dalykų, nors kalbu lietuviškai visą savo gyvenimą. Tačiau jos mokytis labai sunku. Visas taisykles, nosines ir t.t. labai sunku išmokti.

Adomas: Lietuvių kalbos gramatika, deja, yra

ne pats įdomiausias dalykas, kurį mokausi mokykloje, na, ypač 10-oje klasėje iškyla vis daugiau sunkumų, prie kurių tikrai tenka pasidėti ne vieną ir ne dvi valandas.

Kokia kalba dažniau skaitai knygas, žiūri filmus – lietuvių ar kokia nors kita?

Urtė: Knygas skaitau lietuvių kalba, nes perku jas iš knygynų Lietuvoje, tačiau filmus dažniausiai žiūriu anglų kalba.

Adomas: Iš lietuvių literatūros tikrai yra didžiulė galimybė pasisemti įvairios informacijos ar šiaip susirasti paskaityti paprastų grožinių tekstų. Mūsų tauta pasižymi rašytojų gausa ir jų universalumu. Deja, apie filmus to paties negaliu pasakyti. Mano manymu, Lietuvos filmų industrija yra pamiršusi savo vertybes ir, be tų kelių jau išleistų šedevrų, nelabai yra iš ko rinktis, tad tenka žiūrėti įvairius užsienietiškus filmus. O filmą visada įdomiausia žiūrėti originalo kalba.

Kaip manai, kuri kalba ateityje Taus bus naudingesnė – lietuvių, anglų ar dar kuri nors kita kalba?

Urtė: Lietuvių kalba, žinoma, bus naudinga, kai norėsiu susisiekti su šeimos nariais ir panašiai. Ji visada išliks mano širdyje kaip mano gimtoji kalba. Tačiau, mano manymu, vis tik anglų kalba bus naudingesnė, nes ją supranta žymiai daugiau žmonių ir taip pat bus lengviau susikalbėti keliaujant, kalbant su turistais Lietuvoje ar net su kitais žmonėmis internetu.

Adomas: Na, nemanyčiau, kad šias kalbas reikėtų skirstyti, naudingiausia, manau, būtų mokėti jas abi. Tačiau lietuvių kalba yra mūsų gimtoji, tai bent jau iš pagarbos tautai būtų gerai išmokti ir ją.

Kaip manai, ar lietuvių kalbą yra sunku išmokti užsieniečiui? Kodėl?

Urtė: Manau, kad lietuvių kalbą išmokti yra gan sunku pačiam lietuviui, tai ką jau kalbėti apie užsieniečius. Priešdėliai, priesagos, nosinės, asmenavimas, linksniavimas, kirčiavimas ir t.t. Taip pat dabar lietuviai dažnai kalba netaisyklingai, todėl užsieniečiams mus dar sunkiau suprasti.

Adomas: Mes jau girdime daug atsiliepimų iš įvairių užsieniečių, kad lietuvių kalba yra viena sunkiausių. Ji turi daug taisyklių ir išimčių, bet tuo ir graži ta mūsų lietuvių kalba. Tad, manau, jei užsienietis nori išmokti nuostabiausią kalbą pasaulyje, jam tikrai vertėtų pabandyti.

Parengė Ūla Jocytė, 7 b

Vasario 24 d. mūsų kaimynai estai kasmet švenčia savo valstybės Nepriklausomybės dieną. Apie šios šventės istoriją, tradicijas bei estų ir lietuvių tautų ryšius paprašėme papasakoti Estijos ambasados Lietuvoje atstovus. Į klausimus atsakė ambasados pirmasis sekretorius p. Siim Krispin. Atsakymai versti iš anglų kalbos.

Kaip Estijoje yra pažymima Nepriklausomybės diena?

Tai yra nedarbo diena ir dauguma valdžios institucijų bei privataus sektoriaus įmonių yra uždarytos. Šventė prasideda dar tekant saulei, tuo metu Taline, Tompėjos pilyje Pikk Hermann (liet. Aukštojo Hermano) bokšte iškeliamas Estijos vėliava. Daug žmonių susirenka tai pamatyti. Žmonės visoje šalyje susirenka prie monumentų paminėti žuvusiųjų Nepriklausomybės kare (1918–20 m.). Talino Laisvės aikštėje vyksta kariuomenės paradas, kuriame taip pat dalyvauja šalies prezidentas bei kariuomenės vadas. Vakare prezidentas surengia iškilmingą priėmimą, kurį galima stebėti ir per televiziją.

Ar galima teigti, kad 1918 m. Lietuvos nepriklausomybė buvo Estijai kaip pavyzdys, nes Lietuva ją paskelbė 8 dienomis anksčiau? O galbūt šios dvi šalys bendradarbiavo, tarėsi šiuo klausimu?

Sunku pasakyti, ar iš viso čia buvo koks nors ryšys. Visi sprendimai paskelbti nepriklausomybę buvo padaryti 1917 metų rudenį, kai bolševikų pajėgos norėjo užimti Estiją. Provincijos asamblėja, tuo metu mūsų išrinkta nacionalinė institucija (Estija tuo metu buvo Rusijos autonominė provincija su išrinkta įstatymų leidybos institucija) nusprendė suformuoti Nacionalinį gelbėjimo komitetą, sudarytą iš trijų narių, kurių užduotis buvo paskelbti nepriklausomybę, kai situacija bus palankesnė. Šis šansas pasi-

taikė vasario 23–24 d., kai bolševikų pajėgos atsitraukė dėl puolančios vokiečių armijos ir taip šalyje susiklostė trumpas valdžios vakuumas.

Ar Estijos Nepriklausomybės Aktas yra išlikęs iki šių dienų?

Mūsų atveju nėra jokio pasirašyto Akto, kaip tai buvo Lietuvoje. Nacionalinis gelbėjimo komitetas organizavo „Manifesto visiems Estijos žmonėms“ rengimą. Jis buvo atspausdintas ir platinamas lankstinukų forma. Viešą šio Manifesto paskelbimą laikome nepriklausomybės paskelbimu. Keletas originalių Manifesto egzempliorių, išspausdintų plakatų ir skrajučių forma, yra laikomi muziejuose bei archyvuose. Juodraščiai, kuriais remiantis buvo išspausdintas Manifestas, eksponuojami Taline, Vyriausybės rūmuose. Manifestas taip pat buvo paskelbtas pirmajame Oficialiojo leidinio (angl. Official Journal) numeryje. Šiame leidinyje nuo to laiko skelbiami visi priimti teisės aktai.

Su kuriuo regionu estai save labiau tapatina – su Pabaltiju ar su Skandinavija?

Mes nemanome, kad privalome pasirinkti tarp Skandinavijos ir Baltijos. Turime ryšių, kurie sieja mus su abiem regionais. Tarptautiniu mastu mes aktyviai bendradarbiaujame skirtinguose regionų formatuose su abiejų šalių grupėmis.

Dabar, kai Estija ir Lietuva yra laisvos ir nepriklausomos valstybės, kokie bendri reikalai / problemos jas sieja?

Mes kartu dirbame NATO ir Europos Sąjungoje. Mes susiduriame su bendrais krašto apsaugos iššūkiais, panašiomis ekonomikos bei demografijos problemomis. Turime keletą bendrų specifinių mūsų regionui problemų energetikos bei transporto srityse. Ir net nereikia sakyti, kad taip pat glaudžiai bendradarbiaujame kultūros srityje.

Kaip manote, kokių sričių gerąja patirtimi Lietuva ir Estija galėtų pasidalinti?

Kadangi Lietuva ir Estija turi mažas rinkas, galbūt papildomi būdai bendradarbiauti galėtų būti atrandami ekonomikos ir verslo sektoriuose. Taip pat turizme. Daugybė turistų iš tolimų šalių atranda kelią į šį regioną, ir mes turėtume kartu dirbti kurdami ilgesnes pažintines ir pramogų programas, kurios įtrauktų visas Baltijos šalis. Daugybė šių turistų susidomėtų idėja tuo pačiu metu aplankyti keletą šalių, užuot aplankius tik vieną.

Parengė Gabrielė Kuzmickytė, III D,
Jūratė Kalverš

Pasaulinė radijo diena: *interview su LRT atstovais*

Į mūsų klausimus atsakė LRT atstovė Neda Letukytė.

Ar radijo populiarumas Lietuvoje pakito per paskutinius 5 metus?

Pastaruoju metu galime stebėti augantį radijo kaip medijos populiarumą. Tai lemia unikalį radijo platformos savybę – klausytis mėgstamų laidų, muzikos galima ir užsiimant kita veikla, o štai portalai ir televizija reikalauja didesnės dėmesio koncentracijos. Radijas vis dar yra daugybės žmonių palydovas kasdienėse kelionėse automobiliu – dažnai apklausų rezultatai rodo, jog šioje aplinkoje klausytis radijo yra ir įprasta, ir malonu.

Galbūt yra žinoma, kokioje klausytojų amžiaus grupėje radijas, kaip medijos rūšis, yra populiariausias?

Vis dėlto nenuostabu, kad populiariausia ši medija išlieka tarp vyresnio amžiaus žmonių. Jiems radijo platforma gerai pažįstama ir artima, ilgainiui tapusi neatsiejama rutinos dalimi. Jaunimas tą galėtų pasakyti apie portalus, programėles išmaniuosiuose telefonuose.

Pagal ką atrenkami radijo laidų vedėjai bei į ką atsižvelgiant kuriamos naujos radijo laidos?

Radijo laidų vedėjui svarbi dikcija, tartis, kalbos kultūros išmanymas. Juk pagrindinis šių žmonių darbo įrankis yra balsas. Klausytojai turi juo patikėti. Žinoma, nereikėtų pamiršti ir gausybės kitų kiekvienam žurnalistui reikalingų savybių: komunikabilumo, gebėjimo greitai reaguoti į susidariusią situaciją, taktiškumo, operatyvumo ir pan. Čia dirbantiems žurnalistams ir laidų vedėjams taikomi tie patys objektyvumo, nešališkumo kriterijai, kuriuos esame pratę sieti su TV ar interneto portalų žurnalistais.

Galbūt darėte tyrimus, kurios Jūsų radijo laidos yra klausomiausios?

Geriausia motyvacija klausytis radijo yra kokybiškas jame transliuojamas turinys. Kaip žiniasklaidos grupė siekiame, kad žmonės apskritai norėtų domėtis tuo, kas vyksta aplink, diskutuoti, keltų jiems rūpimus klausimus ir ieškotų atsakymų. Esame pasirengę jiems pasiūlyti šiuos dalykus pasiekti per tuos kanalus, kurie jiems yra priimtinausi ir patogiausio: mėgstantiems pasigarsinti radijo imtuvą, vakarais įsijungiantiems „Panoramą“ ar greitosiomis naršantiems portale – visiems ir kiekvienam siekiame suteikti patikrintos informacijos, kokybiško turinio, argumentuotų įžvalgų.

Galbūt yra planas, kaip žmones paskatinti daugiau klausytis radijo?

Šiuolaikinėje visuomenėje dažniau pastebime ne pasikeitimo, o integracijos procesus. Juk atsiradus televizijai daug kas pranašavo kino teatrų kultūros galą, tačiau jie išliko, o kino medija prisitaikė prie laiko pokyčių ir atrado savo terpę televizijoje, internete, mobiliosiose aplikacijose. Staigus tam tikros platformos išnykimas ar išstūmimas – mažai tikėtinas. Stebime, kaip radijas keliasi į internetą, programėles; šiandien jį papildo staigiai išpopuliarėjusios tinklalaidės. Jauni kūrėjai grįžta prie garso meno, radijo teatro žanrų. Galbūt pagrindą išlikti šiai medijai ir sudaro jos lankstumas bei tinkamumas moderniai visuomenei: skubantiems ir lekiantiems, vienu metu vairuojantiems, bendraujantiems ir besidomintiems naujausiomis žiniomis ausinukuose skambanti informacija yra priinama patogia ir greitai. Tam, kad būtum įvykių centre, jau nereikia sustoti ir įsijungti televizoriaus, sklaidyti laikraščio.

Ar nutinka kokių keistų įvykių tiesioginio eterio metu?

Keisti ir smagūs įvykiai yra neatsiejama žiniasklaidos grupėse dirbančių žmonių virtuvės dalis, o ką jau kalbėti apie tiesiogines transliacijas. Būna akimirky, kai laidos vedėjui tiesiog „užkrenta“ pašnekovo vardas ar pavardė, o kartais laidų vedėjams tenka bėgte bėgti į tiesioginę transliaciją.

Šimtadienis

Vasario 15-oji buvo ypatinga diena mūsų mokyklos dvyliktokams. Juk iki paskutinių egzaminų jiems nuo to laiko liko tik 100 dienų. Tačiau šiai šventei ruošėsi toli gražu ne tik dvyliktokai. Šimtadienio šventė nebūtų įvykusi ir be mūsų mokyklos vienuoliktokų, kurie čia įdėjo visą savo širdį ir fantaziją.

Prie Šimtadienio šventės prisidėjo absoliučiai visi vienuoliktokai ir jų auklėtojos. Ypač daug darbo įdėjo Aurelija iš III D klasės, kuri ir sugalvojo scenarijaus idėją, bei teatro grupės mokiniai, kurie parašė etiudus. Ne mažiau darbo įdėjo ir Luko (III A) vadovaujami scenografai, kuriems pavyko įgyvendinti scenarijaus idėją. Vienuoliktokų fotografų grupė buvo atsakinga už dvyliktokų atvaizdus, iškabintus mokyklos fojė. Dailės grupė buvo atsakinga už kalendoriaus gamybą, o teatro grupė už etiudų rašymą bei vaidinimą. Na, o dvyliktokai turėjo tik gražiai atrodyti ir prisistatyti į šventę geros nuotaikos.

Parengė Gabrielė Kuzmickytė, Smiltė Jakučionytė, III D

Vasario 15 dieną visi dvyliktokai buvo pakviesti į kino premjerą „Išvalymas“. Kvietimus, kurių dizainą sugalvojo III A klasės mokinys Lukas, į kino seansą gimnazistai rado dar ryte ant savo stalių. Prie aktų salės išsipuošusius dvyliktokus pasitiko liokajai su užkandžiais, fotografai kvietė įsiamžinti prie scenografų darytos sienos iš popierinių gėlių. Įėjus į salę, užgesus šviesoms, prasidėjo šiurpus siaubo filmas, kuriame vaidino ir patys mokytojai, kiekviena scena reprezentavo skirtingų dalykų pamokas su tam tikrų siaubo filmų detalėmis. Dvyliktokai liko sužavėti, o filmo pabaigoje aktoriai buvo palydėti garsiais aplodimmentais.

Tad drąsiai galima teigti, jog Šimtadienis nebūtų įvykęs be vienuoliktokų nuoširdaus atsidavimo ir pastangų. Tikėkimės, kad dabartiniai dešimtokai – būsimi vienuoliktokai – taip pat pasistengs.

Fotoakcija, skirta Vasario 16-ajai. „Vardan tos Lietuvos“

Mūsų buvusieji

Tradiciškai pavasarį, vėl artėjant egzaminams, kalbiname buvusius mūsų abiturientus prašydami pasidalinti savo patirtimis ir jau išmoktomis gyvenimo pamokomis. Kalbinome Godą Vileikytę, kuri dabar studijuoja VU žurnalistiką.

Dvylikta klasė nelengvas laikotarpis kiekvienam abiturientui. Gal pameni, kaip Tu suvaldei stresą artėjant egzaminams?

Jei nuoširdžiai, tai artėjant egzaminams man „nuvažiavo stogas“. Gyvenime tuo metu nutiko dar papildomų dalykų, dėl kurių ir be egzaminų būčiau tikrai šiek tiek nuprotėjusi. Viskas atrodė beviltiška tol, kol nusprendžiau egzaminus laikyti kitais metais, o šiais tik dėl smagumo pasibandyti. Atsipalaidavusi ir palikusi baimę kažkur labai toli ėmiau savęs nespauti ir mokytis tiek, kiek kūnas leido. Prisiminiau draugus, malonumus, save ir kažkaip ėmiau ir „padariau“ tuos egzaminus... Ir net įstojau ten, kur norėjau! Manau, dabartiniams 12-okams taip pat reiktų nepamiršti, kad nėra amžiaus limito stojantiems į universitetus, kad egzaminai vyksta kasmet, o laisvi metai tikrai nesikandžioja!

Ar sunku buvo planuoti savo laiką 11–12 klasėje? Ar viską suspėdavai?

11-oje ir 12-oje klasėje turėjau labai labai daug veiklų, net darbą. Nors į visas veiklas spėdavau, tikrai meluočiau, jei sakyčiau, kad laiką buvo lengva sudėlioti. Visose veiklose dalyvavau tik „pusiau“, nekokybiškai – ne kartą ir ne du nepadariau namų darbų, laiku nepristačiau darbų būreliuose ir nenuėjau į sporto treniruotes. Gal laiko būtų buvę daugiau, jeigu būčiau susikoncentravusi į mokyklą ir egzaminus..?

Ar labai stipriai pasikeitė Tavo gyvenimo rutina baigus mokyklą?

Baigus mokyklą gyvenimo rutina labai pasikeitė! Visų pirma, mokykloje ryte budindavusi maždaug vienodu metu, universitete – keliuosi tai šeštą ryto, tai vienuoliktą. Taip pat universitete yra mažiau paskaitų nei mokykloje pamokų, tačiau reikia daug daugiau dirbti savarankiškai, todėl galiu kitaip dėlioti savo laisva-

laikį. Turiu didžiulę pasirinkimo laisvę!

Kaip pasirinkai, ką veikti po mokyklos? Ar buvo dėl to stiprių abejonių?

Apie dvejus metus planavau stoti į VU ekonomiką, nes man atrodė, kad tai labai „gražus“ ir „teisingas“ mokslas, kuris gyvenime man atneš daug pinigų ir laimę. Kažkodėl neleidau sau galvoti apie ką nors, ką dariau laisvalaikiu, matyt, buvau galvon įsikalusi tai, kad pomėgiai – tik pramoga, o pramoga – tik laiko švaistymas. Suprasti, kad visai aš nenoriu į tą ekonomiką, padėjo gan kvailas dalykas – dėl gražaus skaičiaus į LAMA BPO prašymą norėjau įtraukti 5 dalykus. Pirmą rašiau VU ekonomiką (vf), antrą VU ekonomiką (vnf), trečia ir ketvirta buvo taip pat ekonomika Kaune, o penktąjį dalyką pasirinkau tokį, kurį mokyčiausi, nes būtų smagu. Prisimenu, kaip verkiau, kai reikėjo išsiųsti tą prašymą! Ir net nesupratau kodėl! Gerai, kad mama šalia buvo ir neleido siųsti prašymo su ja nepasikalbėjus... Penktasis mano pasirinkimas – žurnalistika – buvo tarsi man skirtas mokslas! Juk ir žurnalistų būrelį lankiau, ir fotografuoju, ir skaitau be proto daug, o važiuodama pro LRT ir BNS visad slapta nužiūrinėju jų pastatus... Dabar su mama juokaujame, kad apsispręsti padėjo širdis.

Ką keistum, darytum kitaip dabar, jau turėdamas patirties, jei tektų grįžti į gimnaziją?

Jei dabar vėl būčiau gimnazistė – nekeisčiau nieko. Klaidos, sunkumai ir problemos mus moko ir dėl jų tampame protingesni, ir dar – dabar nebūčiau savimi! O be to, dabar tikrai esu laiminga!

Apie ką besimokant mokykloje liko geriausi prisiminimai?

Mokykloje labiausiai prisimenu fotografiją ir žurnalistiką! Žinoma, tada man atrodė, kad tai nėra mokslai ir visai nieko aš ten nesimokau, bet dabar manau, kad būtent ten ir įvyko mano didysis „mokslas“, nes kai kažkur gera, ir nedirbdamas padarai labai labai daug!

Gal jau turi savo ateities viziją, svajonę?

Mano ateities vizija ir svajonė – laimė. Nežinau kaip, nežinau kur, bet žinau, kad šiuo metu einu būtent jos link ir kažkaip kada nors vingiuotu takeliu iki jos ateisiu!

Buvę mokiniai esamiems

Vasario 25 dieną mūsų gimnazijoje viešėjo Rytų Europos studijų centro direktorius, politologas, dėstytojas Linas Kojala.

Svečias pripažino nesijaučiantis svetimas gimnazijoje ir džiaugėsi galimybe sugrįžti į savo mokyklą po 10 metų. Politologas vyresnėms gimnazijos klasėms skaitė paskaitą apie tai, su kokiais geopolitiniais iššūkiais susiduria visa Europa ir Lietuva, kokie yra Europos ir JAV lyderių santykiai, kaip šioje situacijoje elgiasi Lietuvos visuomenė ir koks svarbus kiekvieno piliečio dalyvavimas rinkimuose. Svečias kalbino ir klausytojus – porai mokinių padovanojo knygų už teisingai atsakytus klausimus bei kvietė klausyti dominančiomis temomis. Savo kalba Linas Kojala skatino jaunuosius rinkėjus balsuoti artėjančiuose rinkimuose ir suprasti savo balso svarbą.

Mūsų bendruomenė džiaugiasi Lino Kojalos apsilankymu ir jo pilietiškumo skatinimu gimnazijoje!

Parengė Kotryna Pridotkaitė, III A

Užgavėnės

Užgavėnės – žiemos šventė, simbolizuojanti žiemos išvarymą siekiant prisišaukti pavasarį. Šventė žavi liaudiško humoro grožiu ir kūrybingumu. Pagrindiniai šventės simboliai – persirengėliai, kaukės, blynai, Lašininio ir Kanapinio kova, Morės deginimas. Kita diena po Užgavėnių vadinama Pelenų diena. Po Užgavėnių prasideda gavėnia, trunkanti iki Velykų, šiuo laikotarpiu skatinamas pasninkavimas.

Per Užgavėnes tradiciškai dirbami tik lengvi darbai, gaminamas maistas bei sočiai valgoma, pramogaujama. Liaudyje sakoma: „Jeigu sunkiai per Užgavėnes dirbsi, tai per visus metus nebus poilsio, nepabaigsi darbų“. Žmonės ruošdavosi Užgavėnėms: rūpinosi kostiumais bei kaukėmis, iki šventės skubėdavo pabaigti sunkesnius ūkio darbus, išsikulti javus (sakydavo: „Jeigu patingėsi, pelės sukapos“). Užgavėnių dienai atėjus priešpiet gamino valgius, taisėsi drabužius, o popiet jau ir pati šventė bei linksmybės prasidėdavo. Būta ir manančių, kad per Užgavėnes valgyti reikia devynis patiekalus.

„Aš jau penktokas“

Vasario 28-tą mokykloje vyko penktokų renginys „Aš jau penktokas 2019“. Renginio tema buvo „Visos upės teka“. Jame buvo pasakojama apie šaltinėlio kelionę aplink pasaulį įvairiomis pasaulio upėmis, tai simbolizavo mokinių kelionę mokslo keliais. Taip pat buvo kalbama apie gana svarbią šių dienų temą – upių teršimą.

Visos penktos klasės parengė savo pasirodymus ir pristatė po upę: 5 a pristatė Ganga, 5 b – Misisipę, 5 c – Nilą, 5 d – Dneprą, o 5 e klasės upė buvo Amazonė. Visos klasės pristatė savo upę trumpais vaidinimais, šokiais ir pateikdamos įvairių faktų apie upę.

Parengė Otilija Smelevičiūtė, 7 d

Vilniaus Gabijos gimnazijos laikraštis „GABIJOS BALSAS“

Redaktoriai: Jūratė Kalverš, Daiva Andriukaitienė | Korespondentai: Smiltė Jakučionytė, Gabrielė Kuzmickytė, Adas Kaminskas, Liepa Samulionytė, Marija Rukaitė, Loreta Boženka, Justina Ganiprauskaitė, Otilija Smelevičiūtė, Agnė Matulionytė, Emilija Luškošiūnaitė, Vaiva Vaitkevičiūtė | Fotografai: Jolita Baranauskienė, Jaunius Tamulevičius, Dominykas Liberis | Viršelio autorius Raimondas Dulinskas | Maketo autorius Lukas Juščius

Laikraščio el. paštas: gabijos.laikrastis@ gmail.com
